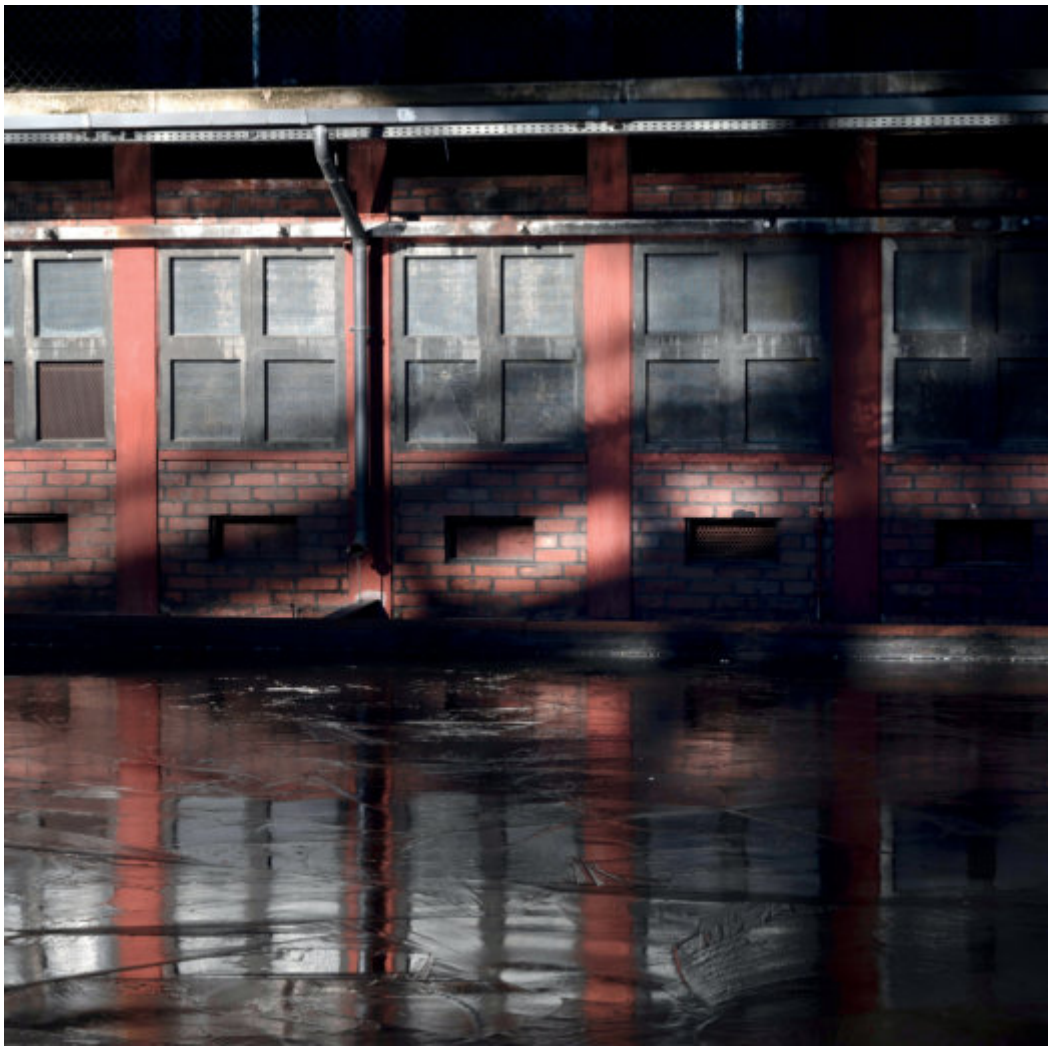
FOTOCLUB ZWIJNDRECHT

de grove korrel

SEPTEMBER 2025 - JAARGANG 67

321

Colofon

De Grove Korrel
67e jaargang, september2025, nummer 321
De Grove Korrel is een uitgave van Fotoclub Zwijndrecht opgericht 7 september 1959 en koninklijk goedgekeurd op 30 juni 1971

Redactie:
Martin Geuze, Joke Maarleveld,
Franz Heuser en Wim Benschop

Redactieadres:
Rotterdamseweg 126
3332 AL Zwijndrecht
redactie@fotoclubzwijndrecht.nl

Secretariaat:
Marjan Leeuwesteijn
secretariaat@fotoclubzwijndrecht.nl

Internet:
www.fotoclubzwijndrecht.nl

Contributie 2025/2026
€ 165,- per persoon per jaar

Bank:
NL30 INGB 0000 349456

Clubgebouw/fotogalerie:
Rotterdamseweg 126 (hoek Koninginneweg)
3332 AL Zwijndrecht
De aanvangstijd van de vaste clubavond is op maandagavond 20:00 uur.
Het clubgebouw is geopend vanaf 19:30.
De fotogalerie is voor publiek elke zondag van september t/m mei van 13:30 tot 16:30 uur geopend. De toegang is vrij.

Vormgeving en productie
Franz Heuser, Martin Geuze,Wim Benschop
en Joke Maarleveld

Printing:
Haveka B.V. , Alblasserdam

Tekstbijdrage:
Martin Geuze, Henk Ras, Jurjen Biesbroek, Hans van Weelden, Ad van de Griend, Wim Benschop

Cover:
Jurjen Biesbroek

Voorwoord

MARTIN GEUZE

We staan weer aan het begin van een nieuw seizoen. Ik kijk ernaar uit om weer bij elkaar te zijn en onze foto's te bespreken. Wanneer ik terugkijk op het afgelopen jaar, heb ik eigenlijk heel weinig commentaar gegeven en bijna geen foto's laten zien. Daar ga ik dit jaar verandering in brengen. Zelf wil ik weer meer gaan fotograferen en tijdens de besprekingen zal ik ook weer commentaar geven zoals jullie dat van mij gewend zijn.

Nieuw dit jaar is dat we de opening van de club voor bezoekers van de zaterdag naar de zondag verplaatsen. Dat is een behoorlijke verandering, maar we denken dat we in combinatie met de tentoonstellingen van de gemeente Zwijndrecht beter kunnen samenwerken. We kunnen onze poster dan ook tonen bij de exposities van KunZt en er zo voor zorgen dat we weer wat meer bekendheid krijgen.

We hebben nu krap 50 leden en we streven ernaar om dit aantal dit jaar weer wat omhoog te krijgen. Uiteraard kan elk lid hieraan bijdragen door ervoor te zorgen dat de club bij vrienden en kennissen genoemd wordt. En dat we proberen om nieuwe fotografen naar onze club te trekken door ze uit te nodigen voor een avond met nieuw werk. Dit lijkt wellicht moeilijk, maar laten we als leden gezamenlijk proberen ons ledental op pijl te houden.

Voor de exposities wil ik voorstellen dat we daar als leden ook wat meer bekendheid aan geven door mensen in je omgeving uit te nodigen. Nodig bijvoorbeeld je collega's uit voor de clubexposities of hang een poster op, zodat er van daaruit ook mogelijk nog nieuwe leden kunnen komen.

Ik kijk uit naar een mooi nieuw jaar, waarbij de leden weer veel foto's laten zien en waarbij we ook weer van de commentaren op het werk kunnen leren.

Wat is er te zien?

HENK RAS

© AD VAN DE GRIEND

De voorpagina van De Grove Korrel 320 wordt gesierd met een interessante foto van Ad van de Griend.

Deze foto is gemaakt in Dordrecht, vanuit het Melkpoortje dat uitkomt in de bocht van de Riedijk die hier overgaat in de Voorstraat (de deur van nummer 2 is in de Voorstraat).
De situatie bestuderend met behulp van Google Earth leerde me dat het pand waar de ouders naar staan te kijken een niet bijster interessant, modern pand is. Tenzij een van de appartementen te koop staat natuurlijk, hetgeen best eens het geval zou kunnen zijn.
De kleine is in ieder geval niet geïnteresseerd in het gebouw, maar wel in de fotograaf. De straat is nog nat en de gelijkmatige verlichting doet vermoeden dat de bui voorbij is, maar dat het nog wel bewolkt is. Dit resulteert in een heel mooie kleurweergave (Zoals reeds jaren wordt gezegd, klere weer is kleuren weer). Het koppel is zich niet bewust van de fotograaf, maar de kleine des te beter. Dit maakt het beeld boeiend om te zien, het lijkt een filmstill.
Afhankelijk van de regisseur kan er een mooi verhaal van komen of een thriller.
Ik ga er eens over denken.

Als je de foto's van Ad bekijkt zijn die heel divers, maar geven bijna altijd een alledaags beeld wat heel dwingend in beeld is gezet. Hierdoor zijn deze "snapshots" heel vaak een spannend verhaal geworden.

Al met al is ook deze foto weer een compliment voor Ad's visie.

Foto's van nieuwe leden

WIM BENSCHOP

Zolang ik me kan herinneren worden er ieder seizoen in het programma avonden geprogrammeerd onder bovenstaande titel. Wat daarmee bedoelt wordt spreekt voor zich.

Het zijn avonden waar ik altijd weer naar uitkijk en heel nieuwsgierig en verwachtingsvol naar toe ga. Want ja, nieuwe leden, je kent de gezichten, hebt er soms wel eens een praatje mee gemaakt en soms heb je zelfs wel eens een reactie tijdens een fotobespreking gehoord. Maar de ultieme kennismaking is natuurlijk als hij of zij werk laat zien. In vroeger tijden werd wel eens gezegd dat je pas echt lid bent als je "op de bok bent geweest".

Wat voor mij opvallend is aan de recentere avonden dat er werk van nieuwe leden werd gepresenteerd, is dat dat werk vrijwel zonder uitzondering van hoge kwaliteit was, zowel qua inhoud als qua afwerking. De door mij hiermee geleerde les is, dat nieuwelingen op de fotoclub absoluut geen beginners in de fotografie hoeven te zijn.

Dat hebben het afgelopen seizoen ook Jan van Tol, Janet Sollie, Steffie Scholte en Sylvester Uijl laten zien. Op deze pagina's een selectie van hun werk. Ik word er blij van.

© JANET SOLLIE Rondje Rotterdam

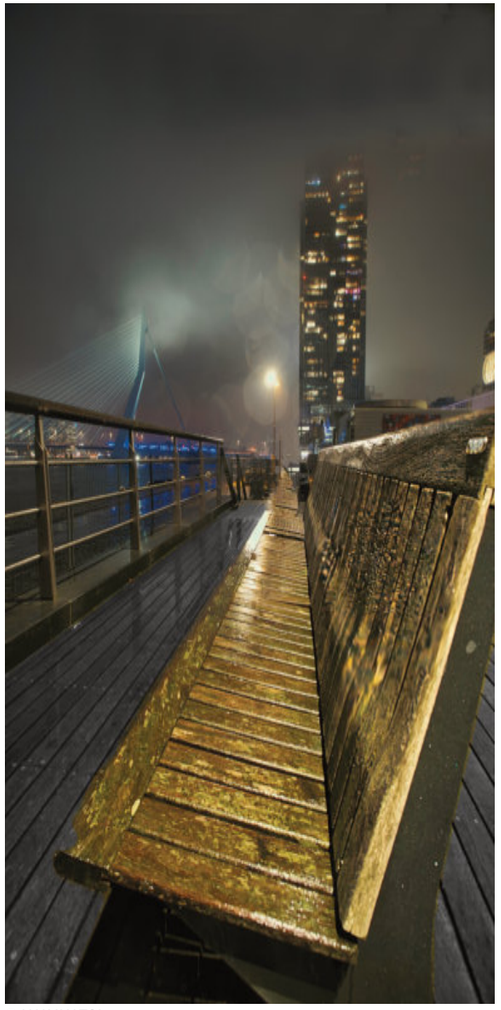
© STEFFIE SCHOLTE De Hef in de mist

© STEFFIE SCHOLTE

© SYLVESTER UIJL

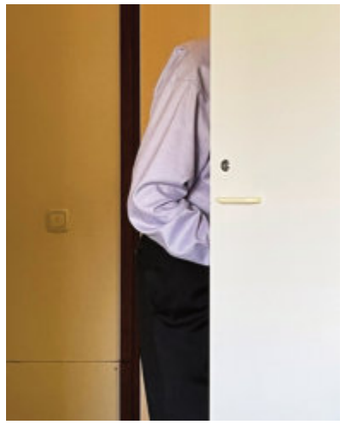

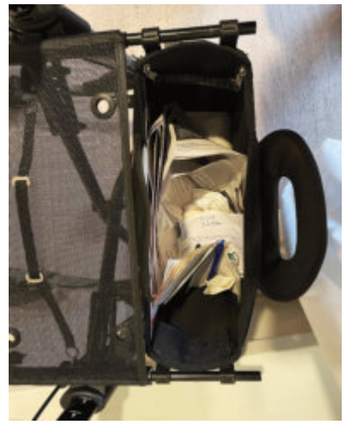
© JAN VAN TOL

© HANS VAN WEELDEN

© JOKE MAARLEVELD "WIM"

© HENK RAS

© TINEKE ADENEY

© ARIE STAM Straattaferelen.

Opslagcapaciteiten

:JURJEN BIESBROEK

Toen mijn vrouw lang geleden hoogzwanger was, moesten we kratjes onder ons bed plaatsen voor de bakervrouw. Als ik toen al fotograaf was geweest, had ik meer opslagruimte gehad voor mijn foto's.

Maar ik doe als broekie pas 12 jaar mee en ik heb het geluk van een werkkamer thuis. Daar liggen ze dus, dozen vol met ingelijste foto's in passe-partout. Die stapel dozen vertegenwoordigt een zorgvuldig opgebouwde verzameling van genomen foto's, bewust gekozen momenten, op mijn eigen bijzondere manier vastgelegd. Uit die oneindige rij clicks, is de stapel stuk voor stuk afgedrukt, met precisie en liefde omkaderd. Het volledige werk wat ik met zowel trots als onzekerheid heb laten onderwerpen aan de kritiek van alle clubgenoten.

Nog niet zo lang geleden was dit de natuurlijke cyclus van fotografie – je maakte een foto, selecteerde de beste, ging daar nog eens goed over nadenken en gaf ze uiteindelijk de zegen en een kartonnen kader. Nu vraag ik me wel eens af: "Ben ik een verzamelaar geworden of ben ik nog steeds een fotograaf?"

De verleiding is groot om die stapel dozen te zien als een probleem dat moet worden opgelost. Waarom nog printen als je werk net zo goed – nee, veel gemakkelijker – op een beeldscherm kunt tonen? Geen passe-partout nodig, geen lijsten, geen ruimte. Gewoon een klik en daar is je nieuwste creatie, klaar om bewonderd te worden. En de volgende dag? Een nieuwe foto, weer een klik. De vorige is al historie, weggedrukt naar de digitale vergetelheid van je harde schijf.

En daar begint mijn ongemak. Want op die manier wordt je opslagcapaciteit wel heel groot in terabytes, maar heel klein in betekenis. Capaciteiten gaan ook over talent, vakmanschap, en de diepte waarmee je je ambacht beoefent. Wanneer fotografie zich beperkt tot de momenten van maken en kortstondig tonen, verliezen we de essentiële doorleefde relatie met ons werk.

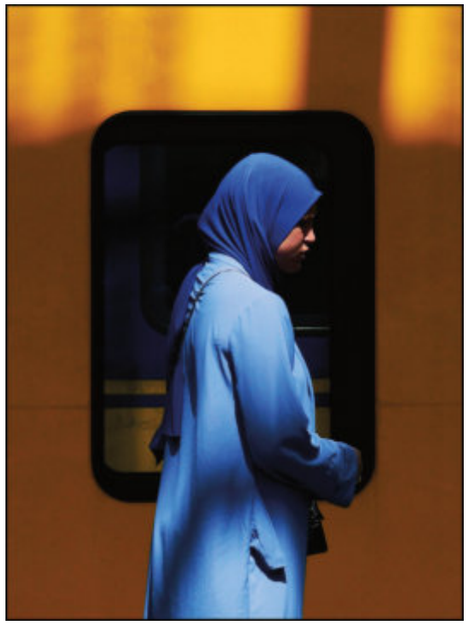
Op onze fotoclub zie ik het met lede ogen aan. Steeds meer werk wordt uitsluitend digitaal getoond. Praktisch? Absoluut. Maar er gaat iets verloren in die vluchtige presentatie op een scherm. Met regelmaat wordt het scherm bovendien als dader beticht - dat de weergave niet zo is als thuis. Een zwaktebod, omdat je zelf het heft in handen hebt over de presentatievorm.

Een foto op papier dwingt je tot keuzes. Welk papier? Welke afwerking? Hoe groot? Welk passe-partout past bij de sfeer? Deze vragen zijn artistiek relevant. Ze dwingen je na te denken over wat je werkelijk wilt zeggen met je beeld. Een geprinte foto heeft gewicht – letterlijk en figuurlijk. Ze neemt ruimte in beslag, vraagt aandacht en blijft bestaan ook als de computer uit staat. Het gaat me niet om nostalgie, maar om de vraag wat je wilt bereiken als fotograaf en hoe serieus je wilt omgaan met je hobby.

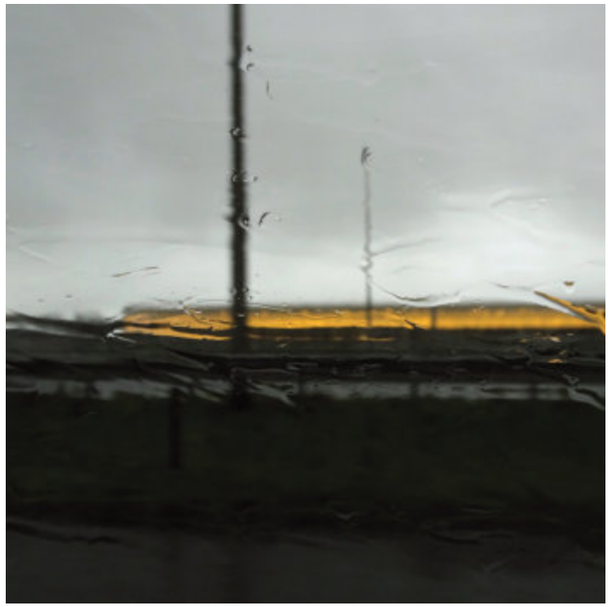
De echte vraag is niet hoeveel ruimte onze foto's innemen onder ons bed, maar hoeveel ruimte we ze geven om te bestaan.

© AREN VAN DEN DOEL

© AREN VAN DEN DOEL

© SANDRA REIJMERS

© ARIE STAM

© PETER VAN KLINKEN

© PETER VAN KLINKEN

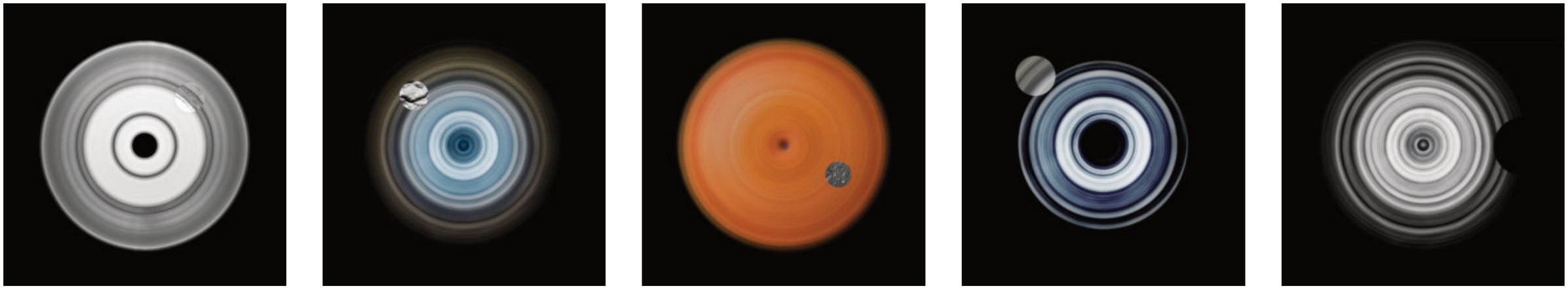
© JOKE MAARLEVELD

© BERT BOUWMEESTER

© SENT DE VRIES

© COR RITMEESTER

© MARIJKE BOTTEMA

© BERT BOUWMEESTER

© SANDRA REIJMERS

© ANJA GROOT ZWAAFTINK

© FRANZ HEUSER

© FRANZ HEUSER

Michiel van Mens

Stijlkenmerken straatfotografie

HANS VAN WEELDEN

Michiel is in militaire dienst opgeleid tot fotograaf en 'bedrijfsjournalist'. Wat een mazzelpik, terwijl hij lekker aan het klooien was met film en een camera, trok ik als infanterist sporen in het zand van Ermelo.
Ik wil stilstaan bij zijn wetenschappelijk onderzoek onder 150 beroemde straatfotografen naar hun fotografisch handschrift. Waarom zij beroemd zijn geworden en wij (nog) niet.
Als voorbereiding op mijn presentatie bij FC Zwijndrecht over de verschillende vormen van straatfotografie, togen Wim Benschop en ik naar de lezing van Michiel bij fotografencafé Kasteel Woerden.
Het doel van dit onderzoek was om dat handschrift te ontleden in afzonderlijke eigenschappen. Belangrijk is dat deze eigenschappen objectief waarneembaar zijn in de foto's van de straatfotograaf. De combinatie van deze zes stijlkenmerken vormen het fotografisch handschrift.

De stijlkenmerken

1. Afstand
2. Regie/beïnvloeding
3. Licht
4. Gelaagdheid
5. Contrasten in beeldtaal
   - Thema (arm/rijk, Jong/oud)
   - Kleur
   - Handeling
   - Beweging (beslissende moment)
6. Presentatie

Michiel van Mens heeft in maart '25 zijn presentatie herhaald bij FC Zwijndrecht, een boeiend betoog want Michiel is een begenadigd spreker.
Als je alle stijlkenmerken op de goede manier toepast, maak je spannende straatbeelden en word je beroemd. Nou, wie wil dat niet.
Een week later heb ik getracht de stijlkenmerken van Michiel toe te passen op de straatbeelden van leden van FC Zwijndrecht, die massaal gehoor gegeven hebben aan de oproep beelden in te leveren. Ik was onder de indruk van de kwaliteit, ook van leden waarvan je geen straatfotografie verwacht.
Het bespreken van foto's op basis van de zes stijlkenmerken bleek echter lastiger dan gedacht. Ik begon er enthousiast aan, maar merkte dat het mijzelf al snel verveelde, laat staan hoe het de clubleden verging. Daarom ben ik halverwege overgeschakeld op de oude vertrouwde bespreking volgens de vier pijlers van Bongers en Ophof.

Michiel van Mens heeft de resultaten van zijn wetenschappelijk onderzoek opgestuurd aan alle vips en bobo's op fotogebied in Nederland en toonde zich zeer verbaasd dat er vervolgens een oorverdovende stilte optrad. Geen enkele reactie. Hoe kan dat? Kinnesinne?
Of mankeert er wellicht iets aan zijn onderzoek?

Het heeft enige tijd geduurd voor het kwartje viel, maar ik denk te weten waar het probleem zit. Alleen de opsomming van stijlkenmerk 5 gaat over waardering. Want wat maakt een foto boeiend? Juist, de tegenstellingen in één beeld. De overige stijlkenmerken zijn nuttig om het oeuvre van fotografen van elkaar te onderscheiden, maar dat heeft niets te maken met waardering van één beeld en is zeker geen verklaring waarom deze fotografen beroemd geworden zijn.

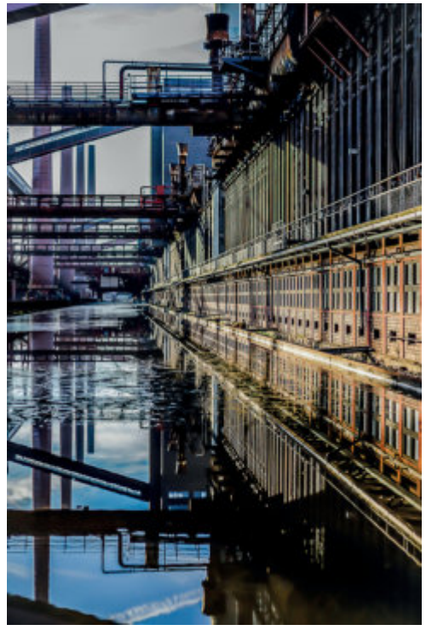
Tevens concludeerden we dat 'compositie' ten onrechte verguisd is door Michiel.
Toch heeft Michiel een blijvende invloed op ons gehad. Nooit zullen we meer spreken over een doorkijkje, coulissen-werking of boekensteunen. Vanaf nu heet dat een repoussoir.

© WILCO MAARLEVELD Rotterdam Rijnhaven 1990

© ARIE STAM

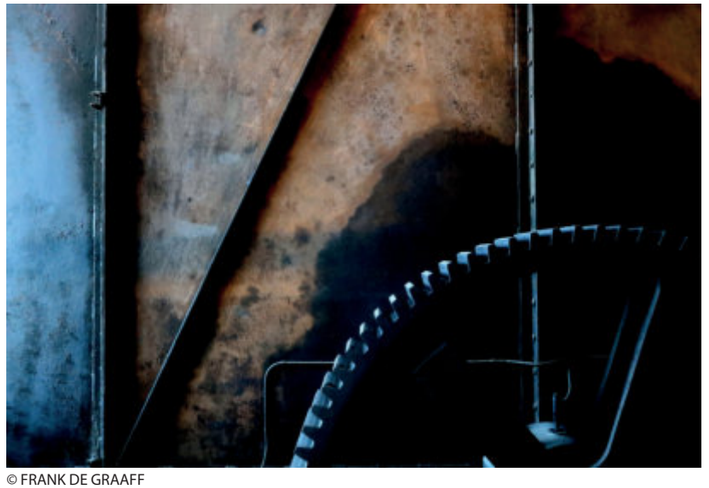
© SENT DE VRIES

© REMCO SCHADE

© HUIB MEERMAN Waar is het einde

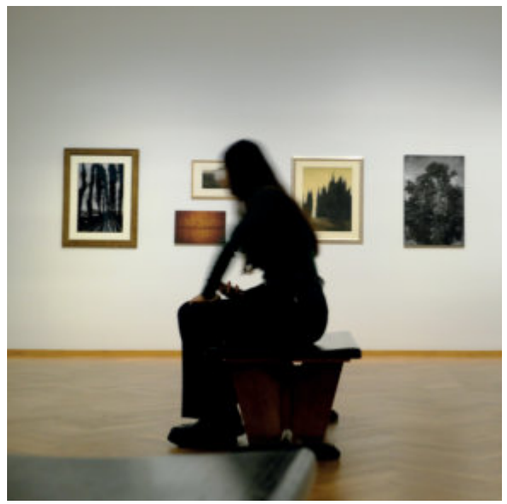
© FRANK DE GRAAFF

© COR RITMEESTER

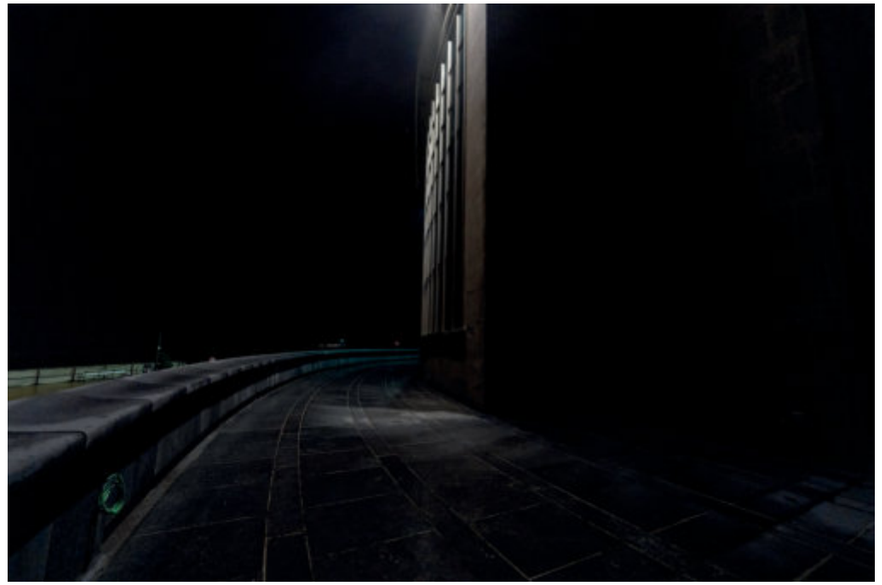
© AD VAN DE GRIEND Pose aan zee' langs de Taag in Lissabon op een plek waar per minuut meer dan dertig foto's werden gemaakt en ik het ook niet kon laten.

© AD VAN DE GRIEND 'Bezoeker'
een gecropte, want vierkante, foto gemaakt in het kunstmuseum in Den Haag met bewust onscherpe bezoeker en rare bank op de voorgrond

© HUIB MEERMAN Experts nemen schade op

© REMCO SCHADE Oostende by night

© JOKE MAARLEVELD

© MARISKA KEUSKAMP

© AD VAN DE GRIEND

Een beetje gemakkelijke foto

AD VAN DE GRIEND

Dit verneem je soms op een nieuw werk avond van de club. Een merkwaardige uitspraak waarover ik mij, net als over menig andere uitgesproken mening, verbaas. Blijkbaar is het een oordeel en het heeft ook nog eens een negatieve connotatie. Het is in ieder geval geen opbouwende kritiek en de maker heeft er niets aan.

De maker zal allicht denken dat er meer moeite moet worden gedaan. Levend in een land waar een Calvinistische inborst tot de deugden wordt gerekend, twijfelt de maker aan zijn inzet. Werken zult gij! Het onzinnige idee daarachter is dat iets alleen goed kan zijn als je er hard voor werkt. Ook is het denkbaar dat de criticus een beetje jaloers is op de maker die, blijkbaar, niet dagenlang met een computer klooit. De criticus laat zich hierover niet uit, weet het zelf niet en lijkt wat te zeggen maar doet dit niet.

Oké ik geeft het toe. Hoewel nimmer een foto van mij tegen de kwalificatie 'gemakkelijk' is aangelopen, besteed ik zelden meer tijd dan een fractie van een seconde aan het maken ervan. Het noodzakelijke denkwerk over fotografie, de techniek en wat ik wil bereiken heb ik dan al lang gedaan. Vaak loopt het alsnog verkeerd af met een volle prullenbak als gevolg. Maar af en toe wordt ik blij van een foto. Deze emotie kennen we allemaal en wellicht is dit de reden dat we fotograferen. Het gaat ons om de endorfine.

Zo heb ik een endorfine euforie bij één foto gemaakt tijdens de excursie naar Essen op 2 februari, die op 17 februari op de club is vertoond en op de pagina hiernaast is afgedrukt Ik heb in Essen in totaal 377 foto's gemaakt waarvan er 192 het riool hebben bereikt en er nog 185 op de harde schijf staan. Eén foto, ongeveer een kwart procent van het totaal, leidt bij mij tot euforie en tevredenheid.

Het is een 'gemakkelijke' foto gemaakt door ruiten vanaf de roltrap naar beneden en met behulp van oud glas in de vorm van een meer dan 60 jarige 135mm Minolta Rokkor lens. Gestreefd werd naar imperfectie met een nostalgisch kleurengamma en een fluwelige onscherpte. Eén seconde eerder heb ik een opname geproduceerd die niet om aan te zien is en drie seconden daarna nog zo'n foto. Dat was de laatste opname van die dag.

Als dat geen geluk is.

Gedane zaken....

25 januari tot en met 1 maart 2025: gast-expositie AFVV (Amateur Fotografen Vereniging Vlaardingen) 75 jaar.

24 februari 2025: BBBB-avond door Cees van Meerten over color management.

24 maart 2025: gastspreker Michiel van Mens verzorgt een avond over zijn onderzoek naar de kenmerken van straatfotograf

31 maart 2025: Hans van Weelden verzorgt een BBBB-avond over straatfotografie met straatfoto's van de eigen leden naar aanleiding van hetgeen de week ervoor door Michiel van Mens naar voren is gebracht.

8 maart tot en met 12 april 2025: expositie "Ontdek de verhalen achter de beelden" met fotowerk van de eigen leden. Resultaten van het werk gemaakt tijdens de workshop "het jaarproject".

19 april tot en met 24 mei 2025: groepsexpositie "New Topographics".

26 mei 2025: jaaroverzicht fotobespreking door Jaap van den Beukel.

4 juni 2025: eindejaarexcursie naar de expositie "The Americans" in het Rijksmuseum Amsterdam.

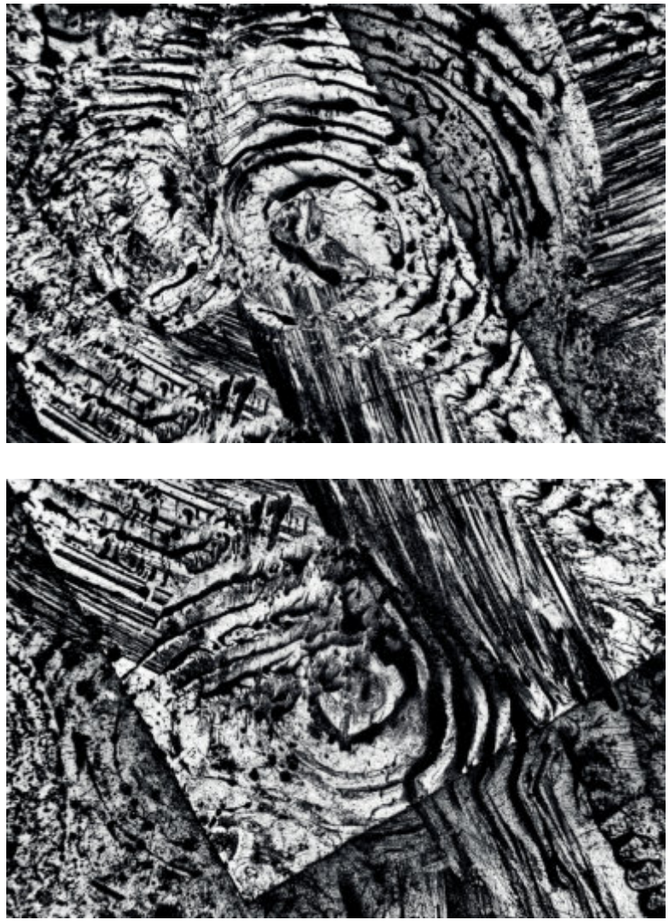
Eind mei tot en met eind augustus 2025: zomerreces.

1 september 2025: aanvang seizoen 2025/2026 met gastspreker Jaap van den Beukel.

© MARIJKE BOTTEMA

"De geheugensporen van steen "

In een dorp op de wereld ligt een stuk steen. Maar wie goed kijkt, ziet dat dit geen gewone steen is. Het oppervlak draagt patronen als littekens -kronkelende lijnen, krassen, vlekken. Niet willekeurig, maar als een oude taal. Een geheim dagboek, geschreven door de jeugd.

De eerste foto toont het hart van dit geheugen: concentrische cirkels als jaarringen van een boom, of als de afdruk van iets dat ooit diep indruk maakte. Misschien een vallende druppel die eeuwenlang bleef staan. Of als echo van een oerknal, vastgelegd in mineraal.

De tweede foto trekt je dieper het verhaal in. Alsof je van bovenaf kijkt naar een uitgedroogd landschap. Het landschap is onbewoond maar niet verlaten. Sporen van beweging suggereren dat hier ooit iets of iemand was. Iets wat de steen zelf heeft doen rillen.

Misschien is dit een boodschap aan ons. Een herinnering dat alles wat beweegt, ooit een spoor achterlaat. Dat niets ooit écht verdwijnt.

Zelfs de stilte heeft een vorm. Zelfs de tijd heeft een textuur.

Marijke Bottema en ChatGPT

de grove korrel

FOTOCLUBZWIJNDRECHT